

VII.501.13.2019.KŁ

Pan
Jacek Majchrowski
Prezydent Miasta Krakowa
Pl. Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków

Wznowiamy Panie Prezydencie

Do Rzecznika Praw Obywatelskich wpłynął wniosek mieszkańca Krakowa zaniepokojonego perspektywą umieszczenia przez miasto 3500 kamer w dzielnicy Prądnik Czerwony, a w ramach dalszych działań nawet do 100 000 kamer w całym Krakowie. Na stronie Pana Łukasza Wantucha, radnego Miasta Krakowa, inicjatora projektu, można przeczytać, że celem systemu jest „redukcja przestępczości pospolitej praktycznie do zera (funkcja dowodowa, pomocy i prewencji)” oraz „zlikwidowanie problemu z zaginięciami osób oraz zwiększenie bezpieczeństwa policjantów i strażników miejskich podczas interwencji w miejscach publicznych”.

Rzecznik Praw Obywatelskich wyraża zaniepokojenie przedstawionym projektem, a w szczególności potencjalnym jego wpływem na prywatność obywateli, związanym ze stałą - praktycznie totalną - obserwacją każdego miejsca w przestrzeni publicznej. Naruszanie sfery prywatnej wzbudza w społeczeństwie duży niepokój. Jest to związane z faktem, że różne formy nadzoru nad jednostką, oparte na nowych technologiach, są coraz bardziej

powszechne. Znajduje to odzwierciedlenie w rosnącej liczbie wniosków kierowanych do Rzecznika Praw Obywatelskich.

Należy zwrócić uwagę, że prywatność jednostki jest wartością chronioną konstytucyjnie. Artykuł 47 Konstytucji RP zawiera ogólne gwarancje ochrony prywatności, a art. 51 Konstytucji RP odnosi się bezpośrednio do aspektów ochrony prywatności związanych z przetwarzaniem informacji o jednostce. Jak inne konstytucyjnie chronione wartości, prywatność może podlegać ograniczeniom na określonych w Konstytucji RP zasadach. Zasady te zawiera art. 31 ust. 3 Konstytucji RP. Ograniczenia te muszą być więc określone w ustawie, nie mogą naruszać istoty prawa do prywatności oraz muszą być konieczne w demokratycznym państwie prawnym dla ochrony wartości (bezpieczeństwa, porządku publicznego, ochrony środowiska, zdrowia, moralności publicznej czy też wolności i praw innych osób) wymienionych w art. 31 ust. 3 Konstytucji RP.

Jak zauważa się w literaturze, skierowany do organów państwa nakaz zapewnienia optymalnego w demokratycznym państwie stanu ochrony prywatności wychodzi poza sferę obowiązków prawodawczych i jest realizowany również poprzez odpowiednie stosowanie norm prawnych przez organy władzy publicznej¹.

Z dniem 25 maja 2018 r. zaczęły obowiązywać nowe przepisy dotyczące ochrony danych osobowych, tj. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U UE L. 119.1 ze sprost., dalej: RODO), a także ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. poz. 1000 ze zm.; dalej: uodo). Jeśli chodzi o kwestie monitoringu wizyjnego, to w wypadku kiedy odnosi się on do danych osobowych (np. wizerunków, cech szczególnych osób i numerów identyfikacyjnych - np. numerów tablic rejestracyjnych i numerów bocznych pojazdów) mają do niego zastosowanie przepisy RODO oraz przepisy sektorowe wprowadzone m.in. przez uodo².

---

¹ Zob. K. Łakomicz, *Konstytucyjne gwarancje ochrony prywatności informacyjnej wobec rozwoju nowych technologii*, „Przegląd Legislacyjny” 2015, nr 1, s. 65.

² Wskazówki Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych dotyczące wykorzystywania monitoringu wizyjnego, Warszawa czerwiec 2018, wersja 1, s. 8.

Nowy instrument normatywny, jakim jest RODO, wprowadza zasady przetwarzania danych zbieżne ze standardem konstytucyjnym. W omawianym kontekście należy przede wszystkim wymienić ujętą w art. 5 ust. 1 lit. c RODO zasadę minimalizacji danych, zgodnie z którą dane muszą być adekwatne, stosowne oraz ograniczone do tego, co niezbędne do celów, w których są przetwarzane.

Biorąc pod uwagę opisany wyżej standard konstytucyjny oraz zasady przyjęte w RODO Rzecznik Praw Obywatelskich wyraża poważne wątpliwości co do adekwatności proponowanego środka do zamierzonych celów. Należy uwzględnić, że jeśli system zostanie wprowadzony w całym Krakowie, to każdy z mieszkańców będzie obserwowany w każdym momencie, w którym będzie się znajdował w sferze publicznej. Będą w ten sposób rejestrowane m.in. wszystkie miejsca, do których się uda oraz osoby, z którymi się spotka. Istnienie takiego systemu stanowi niebywałe pole do nadużyć i w ocenie RPO powinno być dokładnie przeanalizowane, szczególnie wobec opisanych w literaturze społecznych konsekwencji wprowadzania tego typu nadzoru³.

Jak zauważył Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych podejmując decyzję o wprowadzeniu monitoringu, administrator musi pamiętać o przeprowadzeniu oceny skutków dla ochrony danych⁴. Zgodnie z art. 35 ust. 1 RODO, jeżeli dany rodzaj przetwarzania – w szczególności z użyciem nowych technologii – ze względu na swój charakter, zakres, kontekst i cele z dużym prawdopodobieństwem może powodować wysokie ryzyko naruszenia praw lub wolności osób fizycznych, administrator przed rozpoczęciem przetwarzania dokonuje oceny skutków planowanych operacji przetwarzania dla ochrony danych osobowych. Zgodnie z art. 35 ust. 3 lit. c RODO, jest ona obowiązkowa dla systematycznego monitorowania na dużą skalę miejsc dostępnych publicznie. Artykuł 35 ust. 7 RODO stanowi, że ocena zawiera co najmniej: systematyczny opis planowanych operacji przetwarzania i celów przetwarzania, w tym, gdy ma to zastosowanie – prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez administratora; ocenę, czy operacje przetwarzania są niezbędne oraz proporcjonalne w stosunku do celów; c) ocenę ryzyka naruszenia praw lub wolności osób, których dane dotyczą oraz środki planowane w celu

---

³ Zob. C. Norris, *From personal to digital: CCTV, the panopticon, the technological mediation of suspicion and social control*, [w:] *Surveillance as social sorting. Privacy, risk and digital discrimination*, red. D. Lyon, Routledge 2005.

⁴ Wskazówki Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych..., s. 13.

zaradzenia ryzyku, w tym zabezpieczenia oraz środki i mechanizmy bezpieczeństwa mające zapewnić ochronę danych osobowych i wykazac przestrzeganie niniejszego rozporządzenia, z uwzględnieniem praw i prawnie uzasadnionych interesów osób, których dane dotyczą, i innych osób, których sprawa dotyczy.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2018 r. poz. 2179), zwracam się do Pana Prezydenta o wskazanie przyczyn wprowadzania przywołanego wyżej systemu nadzoru w Krakowie, a w szczególności przesłanie mi wyników przeprowadzonej oceny skutków stworzenia systemu monitoringu dla ochrony danych osobowych.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

Do wiadomości:
Pan Dominik Jaśkowiec
Przewodniczący Rady Miasta Krakowa
Pl. Wszystkich Świętych 3-4
31-004 Kraków